

APSTIPRINU
Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas direktore
Iveta Biķerniece
2024. gada 1. septembrī
Rīkojums Nr.1-7/24/36

SKRĪVERU MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA PŪŠAMINSTRUMENTU SPĒLE – EIFONIJA SPĒLE II

Mācību priekšmeta programma izstrādāta metodiskās komisijas
2024. gada 19. augusta sēdē, pieņemta pedagoģiskās padomes sēdē
2024. gada 28. augustā, protokols Nr. 4.

Mācību programma aktualizēta:

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagogs

ANTRA CUKERMANE

2024.

PŪŠAMINSTRUMENTU SPĒLE – EIFONIJA SPĒLE II

Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes izglītības programma *Pūšaminstrumentu spēle – Eifonija spēle II* pamatizglītības pakāpei

1. Mācību priekšmeta mērki:

- 1.1. radīt priekšnosacījumus audzēkņa mūzikas uztveres, izpratnes un praktiskās – muzikāli radošās – darbības pieredzei nepieciešamo zināšanu apguvei;
- 1.2. sekmēt muzikālo un radošo spēju attīstību un eifonija spēles pamata prasmju veidošanu;
- 1.3. motivēt audzēkni atbilstoši savām spējām un interesēm, turpināt eifonija spēles apguvi nākamajā izglītības pakāpē.

2. Mācību priekšmeta uzdevumi:

- 2.1. veicināt audzēkņa mūzikas uztveres un muzikālo, intelektuālo, emocionālo un radošo spēju attīstību;
- 2.2. radīt apstākļus kvalitatīvai eifonija spēles pamata prasmju veidošanai;
- 2.3. atbalstīt izpratnes un eifonija spēles pamata prasmju veidošanos, interpretējot dažādu stilu un žanru skaņdarbus;
- 2.4. attīstīt muzikālo dzirdi, ritma izjūtu, muzikālo atmiņu;
- 2.5. sekmēt audzēkņa individuālās muzikāli radošās darbības pieredzes veidošanos;
- 2.6. apgūt pamat terminoloģiju mūzikā.

3. Mācību priekšmeta apguves ilgums un apjoms:

- 3.1. mācību priekšmeta “Eifonija spēle” apguves ilgums ir 8 (9*) mācību gadi;
- 3.2. kontaktstundu skaits – 560:
  - 2 stundas nedēļā;
  - 70 stundas mācību gadā.

* 9. mācību gads paredzēts audzēkņiem, kuri vēlas turpināt muzikālo izglītību nākamajā pakāpē, bet vispārīzglītojošajā skolā vēl nav pabeigta 9. klase.

Mācību priekšmeti	Mācību stundu skaits kopā	Klase							
		1. klase	2. klase	3. klase	4. klase	5. klase	6. klase	7. klase	8. klase
Obligātā satura pamatdaļa									
Specialitāte	560	70	70	70	70	70	70	70	70
Vispārējās klavieres	105			17.5	17.5	17.5	17.5	17.5	17.5
Kolektīvā muzicēšana	840		70	140	70	140	140	140	140
Solfedžo	560	70	70	70	70	70	70	70	70
Mūzikas literatūra	140					35	35	35	35
KOPĀ	2205	140	210	297.5	227.5	332.5	332.5	332.5	332.5

Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un kārtība:

3.3. mācību sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas iekšējiem noteikumiem “Izglītojamo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritēriji, izglītojamo pārcelšanas nākamajā klasē un izglītojamo atskaitīšanas kārtība”;

3.4. pārbaudījumu prasības, formas un kārtība.

	1. semestris	2. semestris
	Mācību koncertos, eksāmenos un atklātajos koncertos programma tiek atskaņota <u>no galvas.</u>	
1. klase	<p><u>Tehniskā ieskaite** oktobrī:</u> (nav obligāta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 mažors un trijskanis <p><u>Mācību koncerts</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • novembrī/decembrī: 1 vai 2 skaņdarbi 	<p><u>Tehniskā ieskaite februārī:</u> 1 mažors un trijskanis</p> <p><u>Mācību koncerts martā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 vai 2 skaņdarbi <p><u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 skaņdarbi
2. klase	<p><u>Tehniskā ieskaite oktobrī:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 mažors un 1 minors + 1 eņīde no notīm (pēc komisijas izvēles no visām sagatavotajām gammām un 2 eņīdēm). <p><u>Mācību koncerts</u></p> <p>novembrī/decembrī:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi 	<p><u>Tehniskā ieskaite februārī:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 mažors un 1 minors + 1 eņīde no notīm (pēc komisijas izvēles no visām sagatavotajām gammām un 2 eņīdēm). <p><u>Mācību koncerts martā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 vai 2 skaņdarbi <p><u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi
3.-7. klase	<p><u>Tehniskā ieskaite oktobrī:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 mažors un 1 minors + 1 eņīde no notīm (pēc komisijas izvēles no visām sagatavotajām gammām un 2 eņīdēm) <p><u>Mācību koncerts</u></p> <p>novembrī/decembrī:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi 	<p><u>Tehniskā ieskaite februārī:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 mažors un 1 minors + 1 eņīde no notīm (pēc komisijas izvēles no visām sagatavotajām gammām un 2 eņīdēm) <p><u>Mācību koncerts martā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 vai 2 skaņdarbi <p><u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi
8. klase	<u>Tehniskā ieskaite oktobrī:</u>	<u>Tehniskā ieskaite martā:</u>

	1. semestris	2. semestris
	<ul style="list-style-type: none"> 1 mažors un 1 minors + 1 etīde no notīm (pēc komisijas izvēles no visām sagatavotajām gammām un 2 etīdēm) <p><u>Mācību koncerts</u> novembrī/decembrī:</p> <ul style="list-style-type: none"> izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi 	<ul style="list-style-type: none"> 1 mažors un 1 minors + 1 etīde no notīm (pēc komisijas izvēles no visām sagatavotajām gammām un 2 etīdēm) <p><u>Noslēguma eksāmena programmas noklausīšanās: martā</u> – no notīm, aprīlī – no galvas, ja nepieciešams maijā nedēļu pirms eksāmena.</p> <p><u>Noslēguma eksāmens maijā:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> izvērstas formas skaņdarbs un miniatūra vai 3 dažāda rakstura skaņdarbi

** Prasības gammām tehniskajā ieskaitē

	1. semestris	2. semestris
1. klase	Mažora, minora gammas, vienā oktāvā, trijskanis taisni vienā oktāvā, (atbilstoši mācību priekšmeta saturam un ņemot vērā audzēkņa tehnisko spēju izaugsmi).	Mažora, minora gammas, vienā oktāvā, trijskanis taisni vienā oktāvā, (atbilstoši mācību priekšmeta saturam un ņemot vērā audzēkņa tehnisko spēju izaugsmi).
2. klase	Mažora, minora gammas vienā oktāvā. Trijskanis taisni, vienā oktāvā, legato, staccato.	Mažora, minora gammas vienā oktāvā. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs vienā oktāvā, legato, staccato.
3. klase	Mažora, minora gammas diēzu virzienā (1 zīmes), pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā. Legato, staccato.	Gammas bemolu virzienā (1 zīmes), pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā. Legato, staccato.
4. klase	Gammas līdz 2 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.	Gammas līdz 2 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.

	1. semestris	2. semestris
5. klase	Gammas līdz 3 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.	Gammas līdz 3 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.
6. klase	Gammas līdz 4 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.	Gammas līdz 4 zīmēm vienā, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.
7. klase	Gammas līdz 5 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.	Gammas līdz 5 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.
8. klase	Gammas līdz 6 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.	Gammas līdz 5 zīmēm, pusotrā (līdz kvintai) vai divās oktāvās, aptverot visu spēles diapazonu. Trijskanis taisni un arpēdžijās pa trīs un četri spēlētās gammas diapazonā.

4. Mācību priekšmeta apguves secība:

1. klase

Mācību priekšmeta saturs:

Eifonija spēles apguves sākumposmā, katrā nodarbībā tiek kombinēta visu vai vairāku elementu paralēla apguve:

- iepazīšanās ar instrumenta skanējumu, tā iespēju demonstrēšana;
- iepazīšanās ar instrumentu (uzbūvi, tā salikšanu, kopšanu, darbības mehāniku, sastāvdaļām, to funkcijām);
- mūzikas klausīšanās skolotāja vai vecāko klašu audzēkņu sniegumā;
- aplikatūras iepazīšana (reģistri, oktāvas, klapes, pirkstu kombināciju apgūšana);
- tautas dziesmu un bērnu dziesmiņu dziedāšana;
- izpratne par skaņu un nošu ilgumiem (pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
- pauzes, to ilgumi;
- izpratne par ritmu un vienkāršāko ritma formulu apguve (plaukšķinot, skaitot);
- takts, taktsmērs.

Instrumenta spēles tehnika:

- Stāja, kermoņa pozīcija, instrumenta turēšana;
- elpas pamatu apgūšana – tās nozīme un funkcijas eifonija spēlē, eifonija spēlei raksturīgās elpošanas apgūšana– pareiza ieelpa un izelpa (dažādi vingrinājumi elpai);
- ambašūras veidošana, tās darbības principu skaidrošana.
- darbs pie skaņas iegūšanas ar eifonija piemutni, skaņas veidošana, attīstīšana;
- Dabīgā skaņu rinda, jeb skaņu savienošana “0” un visās pozīcijās, jeb taustiņu kombinācijās**, ar mērķi panākt optimālu gaisa plūsmu un tās efektīvu darbību kombinācijā ar ambašūru (lūpu pozīciju instrumenta spēlei). **Ieteicams sākt no tās nots, kas visvieglāk un skaņas kvalitātes ziņā labāk padodas, turpinot veidot pārējo reģistru un skaņas veidošanas tehnikas apguvi.
- pirkstu stāvoklis un tehnika, pakāpeniska aplikatūras apgūšana;
- atskaņošanas diapazona pakāpeniska apguve ar dažādu vingrinājumu palīdzību;
- *staccato* un *legato* štrihu apgūšana;
- izglītojamajiem ar iepriekšēju sagatavotību – turpināt tehnisko iemaņu nostiprināšanu un pilnveidošanu.
- Mācību gadā jāapgūst to mažoru un minoru gammas, kuras no instrumenta specifikas un fizioloģijas viedokļa padodas visvieglāk, ar labāko skaņas kvalitāti un mazāku piepūli. Trijskaņi vienā oktāvā, *legato* un *staccato* štrihs. Vēlamais atskaņošanas diapozons – viena oktāva, skaņu rindā no lielās oktāvas mi līdz mazās oktāvas sib.
- Etīdes: 2-4, kā arī dažādi vingrinājumi, gan no mācību materiāliem, gan improvizēti, atbilstoši tehniskajam aspektam, pie kura tiek strādāts nodarbības laikā.
- Skaņdarbi: 4 – 6 dažāda rakstura skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra, piemēri:

Latviešu tautas dziesmas:

Pūt, vējiņi, Velc pelīte saldu miegu, Kur tad Tu nu biji, āzīti manu?, Aijā žūzū lāča bērni,

Tek saulīte, Čučī mana līgaviņa u.c.

Pasaules tautas melodijas, baroka un klasicisma laikmeta komponistu opusu fragmenti:

V. A. Mocarts *Allegretto*, J. Haidns *Tēma no simfonijas*, L. van Bēthovens *Oda priekam*, Trad. *Amazing Grace*, Trad. *Grandfathers Clock*, u.c.

Vingrinājumi, eņģes, instrumenta spēles skolas: A. Vizzutti, Ž. B. Arbāns, u.c. (sk.6.punktu “Mācību līdzekļi”).

Skaņdarbu krājumi: “Tons Of Tunes” (6.punkts sadaļā “Mācību līdzekļi”) un citi līdzīgas grūtības pakāpes izdevumi, spēles skolas, hrestomātijās iekļautie mūzikas piemēri.

2. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Instrumenta spēles tehnika:
  - Darbs pie skaņas kvalitātes, spēles reģistra paplašināšana, mēles un lūpu darbības tehnikas attīstīšana;
  - Darbs pie pirkstu tehnikas, gammveida vingrinājumi.
  - *legato* (iepriekš minēta kā dabīgā skaņurinda) tehnikas apguve, nošu un reģistru savienošana, vingrinājumi uz “toņa laušanas” pamata.
  - Turpināt darbu pie galvenajiem tehniskajiem aspektiem, (norādīti 1.klases mācību saturā “**Instrumenta spēles tehnika**”), nākamajos mācību gados.
- Gammas – mažori, minori, trijskaņi taisni, atskaņošanas diapazons – no lielās oktāvas mi līdz mazās oktāvas si bemol.
- Eņģes: 6 – 8 dažādas eņģes un vingrinājumi;
- Skaņdarbi: 4 – 6 dažāda rakstura skaņdarbi;
- Lasīšana no lapas: vieglas tautasdziesmas, eņģes.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

R. Šūmanis *Melodija*

A. Gedike *Deja*

Ž. B. Lulli *Menuets*

G. F. Hendelis *Menuets*

K. Keunings *Wooden Shoe Dance*

L. Mocarts *Trompetes balss*

A. Rubinšteins *Melodija*

G. F. Telemans *Ārija*

Vingrinājumi un eņģes:

S. Heringa, A. Vizutti,

Ž. B. Arbāna u.c. norādītie mācību līdzekļi.

PŪŠAMINSTRUMENTU SPĒLE – EIFONIJA SPĒLE II

3. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana:
  - darbs pie skaņas veidošanas, reģistra paplašināšanas, to savienošanas;
  - pareizas elpošanas un mēles tehnikas pilnveidošana un nostiprināšana dažādos vingrinājumos, etīdēs un skaņdarbos;
  - dažādu štrihu, artikulāciju apgūšana;
- Mācību gadā apgūst gammas līdz 1 zīmēm, trijskaņus, arpēdžijas pa 3, 4, štrihs - *staccato* un *legato*. Vēlamais atskaņošanas diapozons – no mazās oktāvas mi, līdz pirmās oktāvas re.
- Etīdes: 6 – 8 dažādas etīdes;
- Lasīšana no lapas: fragmenti no vieglām miniatūrām;
- Skaņdarbi: 6 – 8 dažāda rakstura skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

P. Čaikovskis *Sena Franču dziesmiņa*

Ž. Bizē *Farandole*

N. Baklanova *Romance*

G. Faurē *Pie Jesu*

A. Korelli *Gavote*

E. Grīgs *Kalnu Karaļa Alā*

E. Dārziņš *Mātes gars*

R. M. Endresen *The Technician*

Vingrinājumi un etīdes:

H. Klarka, G. Kopraša, A. Vizutti,

Ž. B. Arbāna u.c. norādītie mācību līdzekļi.

4. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus. Vingrinājumi toņa veidošanai un uzlabošanai. Tālāks darbs spēles tehnikas attīstīšanai.
- Gammas – mažora un minora līdz 2 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un 4), hromatiskā gamma. Atskaņošanas štrihs – *staccato* un *legato*. Atskaņošanas diapazons – no lielās oktāvas mi, līdz pirmās oktāvas fa.
- Etīdes: 6 – 8 dažādas etīdes;
- Lasīšana no lapas: fragmenti no vieglām miniatūrām;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura miniatūras un 1 vai 2 izvērstas formas skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

A. Dvoržāks *Humoreska*
E. Makdouels *To a wild rose*
V. Mocarts *Sonatīna*
Trad. Īru deža *Hornpipe*
J. S. Bahs *Ārija*
J. J. Mouret *Rondo*
A. Vivaldi *Largo no Svītas "Gadalaiki"*
J. Haidns *Kanconeta*

Vingrinājumi un eņides:

H. Klarka, G. Kopraša, A. Vizutti,
Ž. B. Arbāna u.c. norādītie mācību līdzekļi.

5. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, pielietojot metodiskos materiālus parinstrumenta spēles skolas. tehniku, artikulāciju. Toņa un artikulācijas uzlabošanas vingrinājumi. Frāzēšana.
- Gammas: mažori un minori līdz 3 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un 4), hromatiskā gamma. Atskaņošanas štrihs – *detache* un *legato*. Atskaņošanas diapazons – no lielās oktāvas mi, līdz pirmās oktāvas sol.
- Eņides: 6 – 8 dažādas eņides;
- Lasīšana no lapas: fragmenti no vieglām miniatūrām; orķestra grūtības;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Ž. Masnē *En Fermant les yeux*
L. Van Bēthovens *Romance*
N. Rimskis Korsakovs *Mazurka*
V. Kosenko *Skercino*
F. E. Bahs *Trīs Variācijas*
Trad. Itāļu *Tarantella*
J. S. Bahs *Ariozo*
B. Marčello *Allegro no Sonātes la min*

Vingrinājumi un eņides:

H. Klarka, G. Kopraša, A. Vizutti,
Ž. B. Arbāna u.c. norādītie mācību līdzekļi.

5. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, pirkstu tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības.

- Gammas – mažori un minori līdz 4 zīmēm (trijaskaņi , arpēdžijas pa 3 un 4), hromatiskā gamma, gamma tercās. Štrihs – *staccato* un *legato*, atskaņošanas diapazons – mazās oktāvas mi, līdz pirmās oktāvas sol.
- Etīdes: 6 dažādas etīdes;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

J. Brāmss *Svētdienā*
 Dž. B. Pergolēzi *Ārija*
 E. Grīgs *Pavasaris*
 Dž. Bonačīni *Rondo*
 R. Valentino *Allegro*
 Van Der Cook *Debonnaire*
 K. Sen-Sānss *Gulbis*
 L. Bokerīni *Menuets*

Vingrinājumi un etīdes:

H. Klarka, S. Heringa, A. Vizutti,
 Ž. B. Arbāna u.c. norādītie mācību līdzekļi.

6. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, pirkstu tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības.
- Gammas – mažori un minori līdz 5 zīmēm (trijaskaņi , arpēdžijas pa 3 un 4), hromatiskā gamma, gamma tercās. Atskaņošanas štrihs – *staccato* un *legato*, diapazons – no lielās oktāvas mi, līdz pirmās oktāvas si bemol.
- Etīdes: 6 dažādas etīdes;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Ž. Bizē *Mazais Adagio*
 B. Marčello *2.daļa no Sonāte mi minorā*
 E. Pauderts *Ārija*
 G. F. Hendelis *Largo*
 V. A. Mocarts *Dziesma*
 J. Matejs *Tokāta*
 B. Asafjevs *Skermo*
 P. Čaikovskis *Neapolitāņu deģa*
 M. Ravēls - *Pavana*

Vingrinājumi un etīdes:

H. Klarka, S. Heringa, A. Vizutti,
 Ž. B. Arbāna, u.c. norādītie mācību līdzekļi.

8. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, pirkstu tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības.
- Gammas – mažori un minori līdz 6 zīmēm (trijskaņi , arpēdžijas pa 3 un 4), hromatiskā gamma, gamma tercās. Atskaņošanas štrihs – *staccato* un *legato*. Diapazons – lielās oktāvas mi, līdz pirmās oktāvas sib.
- Etīdes: 6 dažādas etīdes;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi.

Gatavošanās kolokvijam:

- teorētisko zināšanu papildināšana (mūzikas termini, ievērojamāko komponistu (īpaši – repertuārā iekļauto) svarīgāko dzīves un daiļrades faktu zināšana);
- pamat zināšanas, orientējoties mūzikas stilos, žanros; koncertu apmeklēšana, ierakstu klausīšanās;
- priekšstats par ievērojamākajām kultūras dzīves norisēm Latvijā.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

G. F. Hendelis *Sonāte*
B. Marčello *Sonāte mi minorā*
R. Hīts *Andante and Scherzo*
J. Van Nerijnens *Variācijas*
M. F. Denmark *Scene de Concert*
J. Haidns - *Allegro*
F. Šūberts *Allegro*
E. Grīgs *Rīts*
A. Senaljē *Allegro Spirituoso*

Vingrinājumi un etīdes:

H. Klarka, S. Heringa, A. Vizutti,
Ž. B. Arbāna u.c. norādītie mācību līdzekļi.

6. Mācību līdzekļi:

Ž. B. Arbāns "Trompetes Skola", redakcija eifonijam "Encore Music Publisher", 2006.
P. Šeridans, S. Pilafians "Brass Gym", DeHaske, 2005.
Allen Vizzutti Trumpet Method, sējumi nr.1 – 3, 1990., Alfred Music
H. L. Klarks "Technical studies for cornet", izd.1934., Carl Fisher
R. Bobo "Mastering the Tuba" Editions Bim 1993.
J. Ridgeon "How Brass Players Do it", "Brass Wind Publications", 1975.
C. "Advanced Flexibilities for Trumpet"; Charles Collins Publications
M. Mead "Misa's Technicals", "Anglo Music" 2015.
P. Sparke "Super Studies", "Anglo Music", 2004.
P. Sparke "Scale Studies" "Studio Music", 2004.
P. Sparke "Skilful Studies", "Anglo Music", 2004.
PŪŠAMINSTRUMENTU SPĒLE – EIFONIJA SPĒLE II

D. Vining "Breathing Book", "Mountain Peak Music" 1990.
Amy Adam, Mike Hannickel "Tons of Tunes". "Curnow Music" 2005.
S. Hering "50 recreational studies", Carl Fischer, 1992.
S.Hering "Forty progressive studies", Carl Fischer 1946.

7. Piezīmes un ieteikumi.

- Instrumenta spēles tehnikas mācīšanai un apguvei, ieteicams izdalīt un strādāt atsevišķi pie tādiem aspektiem kā: elpošana, skaņas produkcija, reģistrs, to savienošana (lūpu elastība), dinamiskās gradācijas, skaņas kvalitāte, artikulācija – mēles tehnika (staccato, dubultais, trīskāršais), pirkstu tehnika.
- Ņemot vērā plašo informācijas un materiālu pieejamību, interneta resursus – jebkuru no minētajiem mācību līdzekļiem var aizvietot ar līdzvērtīgiem mācību materiāliem, metodiskajiem izdevumiem. Galvenais mērķis ir skolnieka progress un efektīvs darbs pie mācību uzdevumiem un grūtību risināšanu mācību procesā.
- Vecāko klašu audzēkņiem, atkarībā no tehniskās un muzikālās izaugsmes līmeņa, ieteicams pakāpeniski apgūt sekojošus elementus: hromatiskā gamma, mažora gammas spēlēt tercās, triolēs, kā arī visa iespējamajā zemajā reģistrā – lielajā oktāvā (ja instruments aprīkots ar kvartventīli), dominantes un septītās pakāpes septakordus, kā arī nošu lasīšanu basa atslēgā in C, jo vairums ārzemju izdevumu notis, tubu kvarteta, kā arī pūtēju orķestra notis, tiek rakstītas basa atslēgā.